

Samen sterk tegen schooluitval

Jaarverslag

**LEREN
WERKT**

Leerplicht + RMC Achterhoek

2020-2021

**LEREN
WERKT**
Leerplicht + RMC Achterhoek
2020-2021

Inhoud

Voorwoord	7
1. LerenWerkt	8
2. Schoolverzuim • Cijfers & Resultaten	14
3. Voortijdig schoolverlaten • Cijfers & Resultaten	30
4. Ontwikkelingen LerenWerkt	40

Beste lezer,

Voor u ligt het jaarverslag 2020-2021 van LerenWerkt: de afdelingen leerplicht van de negen gemeenten en de Regionale Meld- en Coördinatorfunctie (RMC) in de regio Achterhoek.

Waar we na het schooljaar 2019-2020 nog hoopten dat het nieuwe schooljaar zonder sluitingen door corona zou verlopen, bleek al snel dat dat niet het geval zou zijn. Weer werd het onderwijs geconfronteerd met sluitingen en digitaal onderwijs en moesten ook de leerplichtambtenaren en RMC-consulenten grotendeels vanuit huis werken in plaats van op locatie.

Maar ondanks deze ingrijpende maatregelen bleef de gezamenlijke missie 'Samen sterk tegen schooluitval' van LerenWerkt overeind. Dit vroeg opnieuw om veel aanpassingsvermogen en flexibiliteit van kinderen, jongeren, scholen, ouders, (jeugdhulp)organisaties, leerplichtambtenaren, RMC-consulenten en alle andere partners in de regio.

In dit jaarverslag leest u over het aanpassingsvermogen en de werkwijze van LerenWerkt gedurende het tweede coronaschooljaar. We kijken terug op de behaalde resultaten en duiden de cijfers over verzuim en voortijdig schoolverlaten. Daarnaast leest u over de landelijke en regionale ontwikkelingen rondom deze thematiek. Samenwerking loont en we zijn trots op wat we in de Achterhoek bereikt hebben.

Team LerenWerkt

1. LerenWerkt

LerenWerkt zet zich in voor verzuimende leerlingen¹, leerlingen die op school dreigen uit te vallen en leerlingen die zijn gestopt met school. Ons doel is dat alle jongeren een diploma op startkwalificatieniveau² behalen. De RMC-regio bestaat uit de volgende negen gemeenten: Aalten, Berkelland, Bronckhorst, Doesburg, Doetinchem, Montferland, Oost Gelre, Oude IJsselstreek en Winterswijk. Doetinchem is de contactgemeente voor de RMC-functie.

Leerplicht en kwalificatieplicht

Kinderen in de leeftijd van 5 tot 16 jaar zijn leerplichtig. Jongeren tussen de 16 en 18 jaar die nog geen startkwalificatie hebben behaald zijn kwalificatieplichtig.

De leerplichtambtenaren van de gemeenten begeleiden leerlingen die verzuimen in het (speciaal) basisonderwijs en het voortgezet (speciaal) onderwijs. De leerplichtambtenaren van het RMC begeleiden jongeren die verzuimen in het middelbaar beroepsonderwijs (mbo). Daarnaast begeleiden de RMC-consulenten alle voortijdig schoolverlaters (vsv'ers) van 18 tot 23 jaar met het doel dat zij teruggaan naar school om een startkwalificatie te behalen. Gezien deze verantwoordelijkheden van gemeenten en het RMC is een goede samenwerking met het onderwijs van essentieel belang.

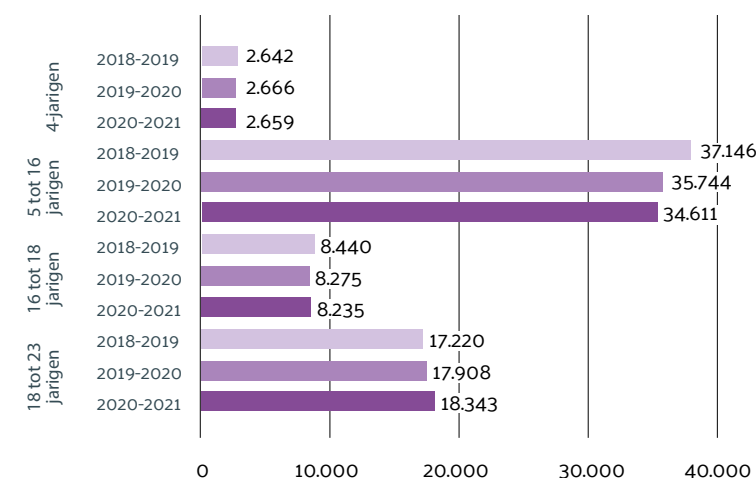
1. In dit verslag spreken we over leerlingen en studenten (in relatie tot de school), kinderen (5- tot 16-jarigen) en jongeren (16- tot 23-jarigen).
2. Een startkwalificatie is een diploma havo, vwo of mbo niveau 2 of hoger.

Aantallen kinderen/jongeren

Tabel 1 Aantal kinderen/jongeren RMC regio Achterhoek (peildatum 1 augustus 2020)

	4-jarigen	5 tot 16-jarigen	16 tot 18-jarigen	18 tot 23-jarigen	totaal
Aalten	260	3.309	692	1.531	5.792
Berkelland	340	4.795	1.105	2.626	8.866
Bronckhorst	273	3.909	996	2.150	7.328
Doesburg	62	1.136	332	638	2.168
Doetinchem	568	6.778	1.536	3.460	12.342
Montferland	298	3.647	915	2.145	7.005
Oost Gelre	258	3.410	851	1.797	6.316
Oude IJsselstreek	357	4.401	1.012	2.341	8.111
Winterswijk	243	3.226	796	1.655	5.920
Totaal	2.659	34.611	8.235	18.343	63.848

Grafiek 1 Ontwikkeling totaal aantal kinderen/jongeren RMC regio Achterhoek over 3 schooljaren

Toelichting

- Dit schooljaar daalde het aantal kinderen in de leeftijdsgroep 4 tot 18 jaar.
- Het aantal jongeren van 18 tot 23 jaar stijgt nu nog licht, maar de verwachting is dat ook dit aantal over enkele jaren zal dalen.

Registratie

Het is belangrijk om verzuim en schooluitval goed te registreren. Alleen dan is duidelijk waar interventies nodig zijn. Scholen³ doen een melding bij het verzuimloket van Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO), die deze gegevens vervolgens doorgeeft aan LerenWerkt. Een tijdige en volledige melding van verzuim en voortijdig schoolverlaten is van groot belang, want hoe langer een leerling afwezig is, hoe moeilijker het is om weer naar school te gaan. In de Leerplichtwet is bepaald dat scholen de in- en uitschrijving van leerlingen binnen zeven dagen moeten doorgeven aan DUO. DUO geeft die melding vervolgens door aan de gemeenten.

3. Met 'scholen' worden ook de onderwijsinstellingen bedoeld.

Samenwerking met ketenpartners

Bij elke melding van verzuim en voortijdig schoolverlaten onderneemt LerenWerkt actie die ertoe moet leiden dat de jongere in kwestie teruggaat naar school. Schoolverzuim ontstaat meestal vanuit achterliggende problematiek, zoals een gebrek aan motivatie of sociale/gezinsproblemen. Waar nodig werkt LerenWerkt samen met de sociale wijkteams van de gemeenten of andere organisaties die jeugd- of gezinshulp geven.

Als het niet haalbaar is om de jongere (op dat moment) terug te leiden naar het onderwijs, helpen de leerplichtambtenaren of RMC-consulenten de jongere bij het zoeken naar werk of een ander passend traject. LerenWerkt werkt samen met organisaties zoals het Leerwerkloket, het Werkgeversservicepunt, het Loopbaanplein, sociale (wijk) teams, de Sociale Dienst, de Raad voor de Kinderbescherming, de Jeugdbeschermingstafel, Veilig Thuis, het Openbaar Ministerie, Jeugdbescherming en Halt. Elke jongere krijgt (traject)begeleiding op maat.

Methodische Aanpak Schoolverzuim

Bij de aanpak van schoolverzuim hanteren we de [Methodische Aanpak Schoolverzuim \(MAS\)](#). De MAS onderscheidt vier routes bij meldingen van ongeoorloofd schoolverzuim. De aanpak is licht waar mogelijk en zwaarder waar nodig. Als de situatie erom vraagt, is een combinatie van routes mogelijk.

Routes

Vrijwillige (jeugd)hulp

Halt-interventie schoolverzuim

Gedwongen hulp in civiel kader

Dwang in een strafrechtelijk kader

Regionaal Verzuimprotocol Achterhoek

Naar aanleiding van aanpassingen van de MAS en de AVG is het [Regionaal Verzuimprotocol Achterhoek](#), inclusief verzuimkaarten, in 2019 aangepast. Hierbij zijn de samenwerkingsverbanden po en vo, het Graafschap College, het Zone.college en LerenWerkt betrokken. Het protocol is in werking getreden met ingang van het schooljaar 2020-2021. Implementatie van het protocol op de scholen is verzorgd door de leerplichtambtenaren van de woongemeenten. Bij de scholen met 18-plussers is hierbij ook een RMC-verzuimconsulent betrokken geweest.

En weer moesten de scholen voor een groot deel van het jaar dicht. Desondanks was er voor leerplichtambtenaren genoeg te doen om trots en blij van te worden.

Montferland

“Het grootste succes is toch wel de samenwerking met dagbesteding Bij Ben uit Braamt. Als het echt niet meer op school gaat, halen we leerlingen even uit het systeem daarnaartoe en beginnen we van voor af aan. Beetje bij beetje totdat ze uiteindelijk weer volledig onderwijs op school kunnen volgen.”

– Willem Bijkerk en Monique Lenting

Oude IJsselstreek

“Tijdens de coronatijd werd er een andere rol van de leerplichtambtenaar gevraagd. Deze periode heeft onze contacten met de scholen versterkt en daardoor zijn we meer adviseur, schakel en(keten)partner geworden.”

– Desirée Kelderman en Irma Driessen

Bronckhorst

“Wij zijn heel blij met de leerling die dankzij een goed gesprek en de inzet van de jeugdarts toch weer naar school en haar hulpverlener is gegaan. Wij zijn ook heel tevreden over de samenwerking met ons sociaal team en Halt!”

– Janny Wijnbergen en Desiree Langelaar

Doesburg

“Ik ben trots op het feit dat, ondanks corona, het contact met de scholen, ouders, kinderen en jongeren goed is verlopen. De lijntjes waren en zijn kort en we hebben veel gesprekken gehad. Zowel online als op locatie – uiteraard met inachtneming van de coronamaatregelen.”

– Lotte van der Laan

Doetinchem

“Wij vonden het prettig dat wij in Doetinchem ook in dit coronajaar in het stadhuis gewoon fysieke gesprekken konden houden. Alles op corona-afstand. Fysiek zie je zoveel meer en kun je een veel betere inschatting maken van wat er speelt.”

– Dorien Weijers en Judith ter Beek

Aalten

“De contacten met de scholen, zowel basisonderwijs als voortgezet onderwijs, waren zeer effectief. We konden elkaar snel vinden, een teams overleg was snel gepland en in de meeste gevallen werd er goed mee gedacht in mogelijkheden qua eventuele (nood)opvang of andere bij het kind passende oplossingen. Ook andere partijen hebben zich in deze periode effectief en flexibel opgesteld.”

– Cindy Klein Leugemors, Chantal te Brömmelstroet en Marco Groot Kormelink

Winterswijk

“Het was goed om te merken dat lijntjes met ketenpartners er liggen, mensen elkaar weten te vinden en contact wordt gemaakt. Als verzuim dan stopt, iemand weer naar school kan of weer een doel voor ogen heeft en het uiteindelijk weer ‘loopt’, is mijn dag goed.”

– Stephanie te Brake

Oost Gelre

“Elke casus waarin de jongere weer zijn weg vindt om de schoolgang op te pakken is een succes. Vooral de casussen waarin ‘wenselijk’ en ‘moeten’ ver uit elkaar liggen: om er dan samen uit te komen geeft enorm veel voldoening!”

– Bianca Poelhuis

Berkelland

“Mooi om te zien hoeveel leerlingen enorm flexibel bleken te zijn. Corona heeft van ons allemaal een andere houding en benadering gevraagd. Voor het ene kind was dit makkelijker dan het andere. Wat ik geleerd heb in deze tijd is hoe belangrijk het is dat we blijven communiceren, op welke manier dan ook.”

– Chantal Baak

2. Schoolverzuim • Cijfers & Resultaten

Schoolverzuim is vaak een voorbode van voortijdig schoolverlaten. Een goede regionale verzuimaanpak met eenduidige afspraken tussen gemeenten en scholen is dan ook noodzakelijk om schooluitval te voorkomen en te bestrijden. Deze afspraken zijn vastgelegd in een regionaal verzuimprotocol.

Onderwijs in coronatijd

Ook het schooljaar 2020-2021 hadden we nog te maken met corona, met de sluiting en het gedeeltelijk weer opengaan van de scholen en met online lessen.

In het primair en voortgezet onderwijs (po en vo) mochten bij aanvang van het schooljaar de deuren wel weer volledig open, maar in het middelbaar beroepsonderwijs (mbo) was dat nog niet het geval. Daar ging het schooljaar van start met een combinatie van online en fysiek onderwijs.

In de maanden daarna steeg het aantal coronabesmettingen en half december werd dan ook besloten dat alle scholen weer dicht moesten. Opnieuw werd overgegaan op online onderwijs. Alleen kwetsbare kinderen, kinderen waarvan de ouders een vitaal beroep hebben en examenleerlingen konden nog wel fysiek onderwijs volgen. Binnen het vo en mbo waren praktijklessen nog wel mogelijk.

Toen medio februari het aantal besmettingen daalde, gingen de kinderen van het po weer volledig naar school. Een aantal weken later ging ook het vo eerst nog gedeeltelijk open en vervolgens in mei volledig voor alle leerlingen. Het mbo ging toen weer gedeeltelijk open.

Figuur tijdlijn september 2020 – juni 2021

Verzuim melden

De school is de eerstverantwoordelijke bij de aanpak van schoolverzuim. De school is, naast het tijdig melden van in- en uitschrijvingen van leerlingen, ook verplicht om een goede verzuimregistratie bij te houden.

Volgens de Leerplichtwet moeten scholen een leerling die in een periode van 4 weken 16 uur zonder geldige reden afwezig is, melden bij het verzuimloket van DUO. Deze verzuimmelding komt daarna automatisch bij de gemeente (po en vo) of bij het RMC (mbo) terecht. Eerder melden mag ook. Hierover zijn afspraken gemaakt en vastgelegd in het [Regionaal Verzuimprotocol Achterhoek](#).

Absoluut verzuim

De leer- of kwalificatieplichtige leerling is niet bij een school ingeschreven.

Verzuimmeldingen

Tabel 2A Verzuimmeldingen PO 2020-2021

	absoluut verzuim				relatief verzuim					
	totaal	> 3 maanden	> 4 aaneenge- sloten weken	weer ingeschreven	wettelijk verzuim	waarvan herhaald	langdurig relatief verzuim (> 4 weken)	luxue verzuim	overig verzuim	informatie en advies
Aalten					5				1	
Berkelland					3				5	15
Bronckhorst								1	11	
Doesburg	1			1	2		2		3	5
Doetinchem	3	1	3	1	7	1	2	1	9	14
Montferland								3	9	1
Oost Gelre	10			8	2			1	12	2
Oude IJsselstreek					7		2		12	9
Winterswijk	3			3	2		1		6	15
Totaal	17	1	3	13	28	1	7	6	68	61

Tabel 2B Verzuimmeldingen VO 2020-2021

Aalten					10	4	1		19	
Berkelland					45	1	3		14	55
Bronckhorst					16	2			30	
Doesburg					25	4	3		18	50
Doetinchem	10	4	9	4	70	11	3		42	19
Montferland					30	6	2	2	55	3
Oost Gelre	1			1	4				60	
Oude IJsselstreek					13	2			44	37
Winterswijk	5			5	35	5			22	41
Totaal	16	4	9	10	248	35	12	2	304	205

Verzuimmeldingen

Tabel 2C Verzuimmeldingen MBO 2020-2021

	absoluut verzuim				relatief verzuim					
	totaal	> 3 maanden	> 4 aaneenge- sloten weken	weer ingeschreven	wettelijk verzuim	waarvan herhaald	langdurig relatief verzuim (> 4 weken)	luxe verzuim	overig verzuim	
Aalten	1		1		12	1			9	11
Berkelland	1				28	9			9	6
Bronckhorst	2	2	2		21	8			4	7
Doesburg					9	2			4	5
Doetinchem					39	17			26	13
Montferland	3		3	3	25	9			18	19
Oost Gelre					26	8			4	7
Oude IJsselstreek					14	5			5	5
Winterswijk	3	2	3	1	35	13			8	18
Totaal	10	4	9	4	209	72	0	0	87	91

Relatief verzuim

De leer- of kwalificatieplichtige leerling is ongeoorloofd afwezig. Hieronder valt:

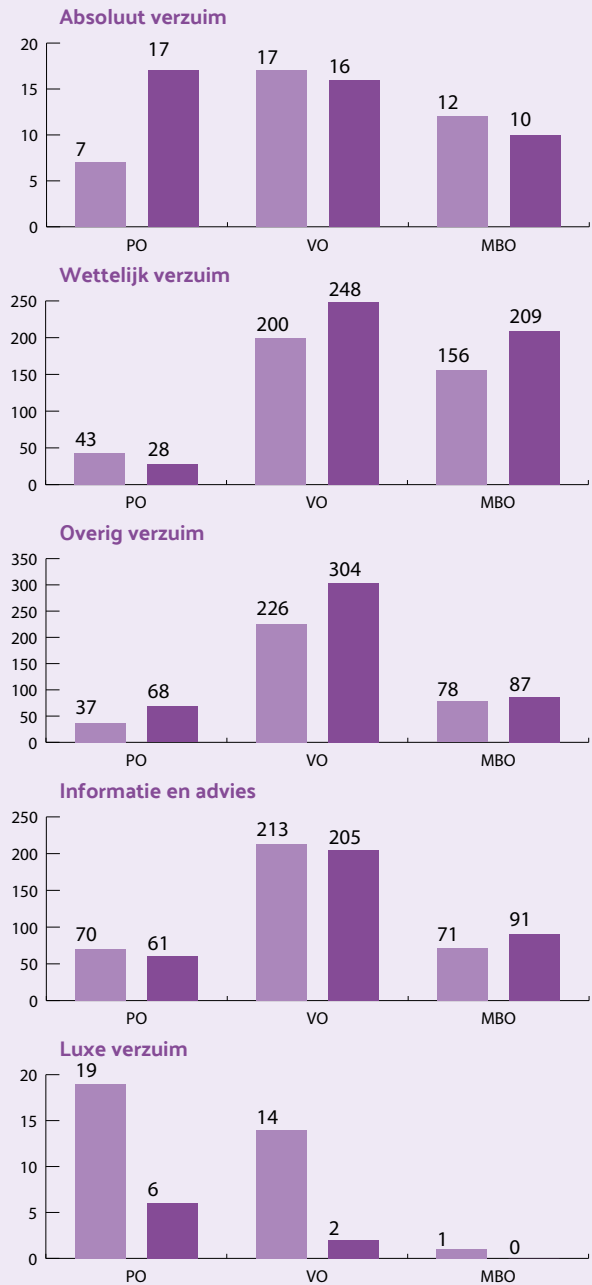
- Wettelijk verzuim: de leerling is in een periode van 4 weken 16 les- of praktijkuren afwezig zonder geldige reden.
- Langdurig relatief verzuim: de leerling verzuimt meer dan 4 weken zonder geldige reden.
- Luxe verzuim: de leerling gaat zonder toestemming van de schoolleiding buiten de schoolvakanties op vakantie.
- Overig verzuim: de leerling is vaak te laat, laat spijbelgedrag zien of is enkele uren of dagen met onbekende reden afwezig. Ook twijfelachtig ziekteverzuim kan hieronder vallen.

Toelichting

- In de kolom ‘waarvan herhaald’ is aangegeven bij hoeveel leerlingen sprake is van meerdere meldingen van wettelijk verzuim (steeds meer dan 16 uur gedurende 4 opeenvolgende lesweken). Wanneer bijvoorbeeld een leerling drie keer wordt gemeld vanwege ongeoorloofd verzuim, telt hiervan één melding mee als ‘wettelijk verzuim’ en één als ‘waarvan herhaald’.
- In de kolom ‘informatie en advies’ zijn het aantal overige contacten met scholen, ouders, jongere en/of andere partijen opgenomen. Denk hierbij aan een vraag over bijvoorbeeld (vakantie)verlof of informatie over een opleiding/school of een bemiddeling tussen ouders/jongere en school.

Grafiek 2 Aantal meldingen over 2 schooljaren

Toelichting

- We zien vooral binnen het po een stijging van het aantal meldingen van absoluut verzuim. Deze stijging is het gevolg van het feit dat in de gemeente Oost Gelre scholen de inschrijvingen te laat hebben doorgegeven; uiteindelijk is 80% van de kinderen weer ingeschreven bij een school.
- Het aantal meldingen van relatief verzuim is binnen het po met name in de gemeente Oude IJsselstreek gestegen. Een belronde in coronatijd door leerplichtambtenaren heeft daar vooral voor gezorgd.
- In het vo en mbo is het aantal meldingen relatief verzuim ook licht gestegen. Deze stijging komt doordat de scholen weer fysiek en online les gaven en verzuim weer gemeld moest worden.
- In het po is een daling van het aantal meldingen relatief verzuim te zien. De reden hiervan is dat niet alle verzuim officieel werd gemeld. Er is wel veel contact met de scholen geweest en er is dus meer preventief gewerkt. Dat zien we ook terug in de cijfers voor 'overig verzuim'. Deze zijn namelijk in alle onderwijssoorten gestegen. Scholen hebben verzuim en/of hun zorgen eerder (voordat sprake was van wettelijk verzuim) gemeld.
- Het aantal meldingen van luxe verzuim is flink gedaald, doordat gezinnen, vanwege corona, minder (naar het buitenland) op vakantie gingen.
- Tot slot is het aantal meldingen informatie en advies, vergeleken met vorig jaar, licht gedaald. Ook dit schooljaar waren er natuurlijk nog vragen over corona en (thuis)onderwijs, maar het waren er minder omdat de scholen weer open waren.

Vrijstellingen

Tabel 3 Vrijstellingen 2020-2021

	artikel 3b	artikel 5, onder a	artikel 5, onder b	artikel 5, onder c	artikel 15	totaal
Aalten		3				3
Berkelland		4	7		1	12
Bronckhorst	1	7	7		1	16
Doesburg		2		2	1	5
Doetinchem		25	2	2	4	33
Montferland		4	6		3	13
Oost Gelre		6	5	3		14
Oude IJsselstreek		3	6	1	2	12
Winterswijk		6	19	3	1	29
totaal	1	60	52	11	13	137

Volgens de Leerplichtwet kunnen leerlingen op grond van de volgende redenen worden vrijgesteld van de leerplicht:

- Artikel 3b: vervangende leerplicht laatste schooljaar; de inschrijving van de jongere bij een vo-school wordt vervangen door een inschrijving als leerling van een onderwijsinstelling (mbo).
- Artikel 5 onder a: de leerling kan niet op school worden toegelaten vanwege lichamelijke en/of psychische oorzaken.
- Artikel 5 onder b: de ouders hebben bedenkingen tegen de richting van het onderwijs op alle binnen redelijke afstand van de woning gelegen scholen.
- Artikel 5 onder c: de leerling is ingeschreven bij een school buiten Nederland en bezoekt deze school regelmatig.
- Artikel 15: een kwalificatieplichtige jongere krijgt op een andere manier voldoende onderwijs, bijvoorbeeld tijdens een interne bedrijfsopleiding.

Toelichting

- Vergeleken met vorig schooljaar is het aantal vrijstellingen op grond van artikel 5 onder c licht gedaald. Dit komt doordat er beperkte mogelijkheden waren voor het volgen van onderwijs in het buitenland.
- Het aantal vrijstellingen op grond van artikel 5 onder b is gestegen in met name de gemeenten Winterswijk en Oude IJsselstreek. Deze stijging is te verklaren door veranderde gezinssamenstellingen en verhuisbewegingen.
- Verder is het aantal vrijstellingen op grond van artikel 15 met 50% gedaald. Er zijn minder aanvragen gedaan, omdat de jongeren binnen het regulier onderwijs zijn gebleven.

Haltverwijzingen en processen verbaal

Tabel 4 Aantal Haltverwijzingen en processen-verbaal 2020-2021

	Halt-verwijzingen	Processen-verbaal	
		Luxe verzuim	Wettelijk verzuim
Aalten			
Berkelland	1		
Bronckhorst	2		1
Doesburg	2		1
Doetinchem	7	1	5
Montferland	2	5	1
Oost Gelre		1	
Oude IJsselstreek			3
Winterswijk			2
totaal	14	7	13

Toelichting

- Vergeliken met vorig jaar is het aantal Haltverwijzingen en processen-verbaal nog verder gedaald. Het aantal processen-verbaal wettelijk verzuim is licht gestegen. Dit komt omdat de scholen weer open waren en er weer ongeoorloofd verzuim gemeld kon worden en daar-door ook weer overgegaan kon worden tot handhaving.

Resultaten

Tabel 5 Resultaten verzuimmeldingen 2020-2021

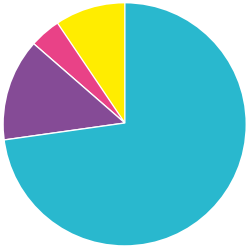
PO		terug naar school van inschrijving	naar andere school	hulpverleningstraject	vsv-project	werken	overdracht naar RMC 18+	overige	totaal
Aalten	5			nvt	nvt	nvt	1	6	
Berkelland	8			nvt	nvt	nvt		8	
Bronckhorst	6	6		nvt	nvt	nvt		12	
Doesburg	6			nvt	nvt	nvt		6	
Doetinchem	16	1	2	nvt	nvt	nvt		19	
Montferland	7	5		nvt	nvt	nvt		12	
Oost Gelre	21	2	2	nvt	nvt	nvt		25	
Oude IJsselstreek	13	2		nvt	nvt	nvt	4	19	
Winterswijk	4		1	nvt	nvt	nvt	6	11	
Totaal	86	16	5	0	0	0	11	118	
VO									
Aalten	25	4						29	
Berkelland	59							59	
Bronckhorst	36	3	6		1			46	
Doesburg	38	1	2				2	43	
Doetinchem	106	6	9	1				122	
Montferland	83		2			1	1	87	
Oost Gelre	61	2	1		1			65	
Oude IJsselstreek	51	1	2	2	1			57	
Winterswijk	41	6	6			1	8	62	
Totaal	500	23	28	3	3	2	11	570	

MBO

		terug naar school van inschrijving	naar andere school	hulpverleningstraject	vsv-project	werken	overdracht naar RMC 18+	overige	totaal
Aalten	17	2	1	1	1				22
Berkelland	31	2				5			38
Bronckhorst	25					2			27
Doesburg	11	1	1						13
Doetinchem	30	19	1	10		4	1		65
Montferland	41		1	1		3			46
Oost Gelre	24	2				3	1		30
Oude IJsselstreek	12	5				2			19
Winterswijk	37	2	1	3		2	1		46
Totaal	228	33	5	15	1	21	3		306

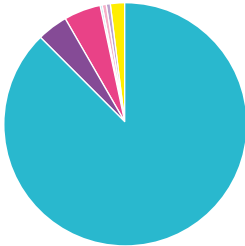
Diagram 1A/B/C Resultaten

PO

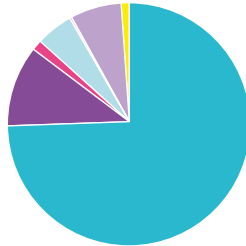
totaal: 118

VO

totaal: 570

MBO

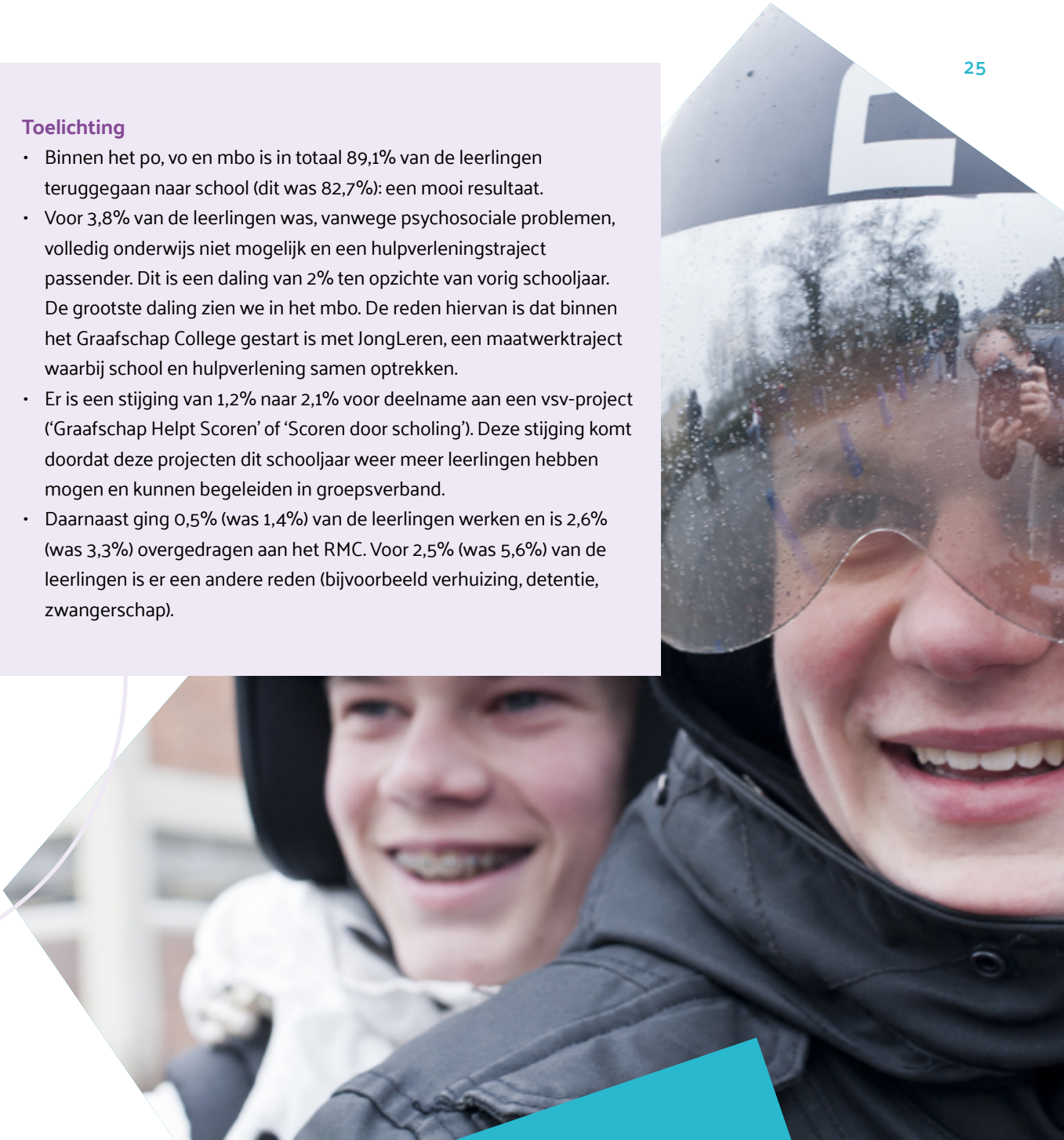

totaal: 306

- Terug naar school
- Naar andere school
- Hulpverleningstraject
- Vsv-project
- Werken
- Overdracht naar RMC 18+
- Overige

Toelichting

- Binnen het po, vo en mbo is in totaal 89,1% van de leerlingen teruggegaan naar school (dit was 82,7%): een mooi resultaat.
- Voor 3,8% van de leerlingen was, vanwege psychosociale problemen, volledig onderwijs niet mogelijk en een hulpverleningstraject passender. Dit is een daling van 2% ten opzichte van vorig schooljaar. De grootste daling zien we in het mbo. De reden hiervan is dat binnen het Graafschap College gestart is met longLeren, een maatwerktraject waarbij school en hulpverlening samen optrekken.
- Er is een stijging van 1,2% naar 2,1% voor deelname aan een vsv-project ('Graafschap Helpt Scoren' of 'Scoren door scholing'). Deze stijging komt doordat deze projecten dit schooljaar weer meer leerlingen hebben mogen en kunnen begeleiden in groepsverband.
- Daarnaast ging 0,5% (was 1,4%) van de leerlingen werken en is 2,6% (was 3,3%) overgedragen aan het RMC. Voor 2,5% (was 5,6%) van de leerlingen is er een andere reden (bijvoorbeeld verhuizing, detentie, zwangerschap).

Tabel 6 Verzuim 18+ meldingen in afgelopen drie schooljaren

	Verzuimmeldingen 18+		Waarvan actie gewenst	% Actie gewenst
2018-2019	865	347		40%
2019-2020	591	364		62%
2020-2021	625	365		58%

Verzuim 18+

Omdat verzuim een voorbode kan zijn van voortijdig schoolverlaten, richt LerenWerkt zich ook op verzuimbestrijding bij jongeren tussen de 18 en 23 jaar. Sinds oktober 2020 zetten we hier extra op in en hebben we een verzuimconsulent in dienst. De focus ligt daarbij op preventief melden, de lijnen met scholen kort houden en het verzuimprotocol actief onder de aandacht blijven brengen. LerenWerkt monitort het verzuim van 18-plussers nauwgezet en onderneemt zo snel mogelijk actie. De aanpak wordt afgestemd op die van de mbo-instelling waar de jongere is ingeschreven, zodat alle jongeren op een bepaalde school gelijk worden behandeld.

Toelichting

- In het verslagjaar kreeg het RMC 625 verzuimmeldingen van jongeren in de leeftijd van 18 tot 23 jaar. Dit is iets meer dan vorig schooljaar (591), maar minder dan twee jaar geleden (865). De afname ten opzichte van het schooljaar 2018-2019 is te verklaren door corona en het online onderwijs. Waar in het schooljaar 2019-2020 vanaf maart 2019 de scholen volledig gesloten waren, is een duidelijke afname van het aantal verzuimmeldingen te zien. In het schooljaar 2020-2021 zijn er gemiddeld iets minder meldingen.
- Van de 625 verzuimmeldingen in schooljaar 2020-2021 was er in 365 (58%) van de gevallen ‘actie gewenst’. In 2019-2020 ging het om 62%, het jaar dáárvoor om 40%. De algemene trend is dus dat bij steeds meer meldingen ‘actie gewenst’ is.
- LerenWerkt neemt in gevallen van ‘actie gewenst’ altijd contact op met de school om in overleg te bepalen wat er moet gebeuren.

‘Er was meer aan de hand’

Wat is nog de rol van de school als een kind met pakweg een hartkwaal vaak moet verzuimen en daardoor leerachterstand oploopt? De ouders melden zo’n kind ziek, het is geoorloofd verzuim en daarmee is de kous toch af? Nou nee, vindt de Doesburgse leerplichtambtenaar Lotte van der Laan. Zij gaat graag af op haar intuïtie, hetgeen tot verrassende resultaten kan leiden. Neem bijvoorbeeld de casus van de negenjarige Tim ...

“Ik heb met alle basisscholen waar ik als leerplichtambtenaar bij betrokken ben afgesproken dat ze mij bellen als ze ergens over twijfelen. Gewoon om te sparren over anonieme casussen. Want ik constateer dat er steeds meer kinderen zijn met veel verzuim. Hun scholen denken dan vaak: tsja, de ouders melden hun kind ziek, het is geoorloofd verzuim, dus wat kunnen wij daar verder nog aan doen? En dat is al helemaal zo met kinderen met een medische geschiedenis. Dat was ook het geval met de casus van Tim (niet z’n echte naam-red.), een jongen van 9 jaar uit groep 4 met een hartkwaal. Hij verzuimde erg veel, de school was huiverig om daar nader naar te informeren bij zijn moeder en dus zei ik: gooi het dan maar op mij, zeg maar dat leerplicht een afspraak wil maken om het verzuim van Tim te bespreken. Want er kwamen ook berichten binnen van mensen die de jongen op dagen dat hij ziek gemeld was op straat hadden zien spelen. Er was dus meer aan de hand.”

Hulp voor de moeder

“Bij het gesprek met de moeder schoof behalve de interne begeleider van school ook m’n gemeentelijke collega van het Centrum Jeugd en Gezin (CJG) aan, die één ochtend per week op de school van Tim gestationeerd is. Onze insteek van het gesprek was: Tim verzuimt veel, hoe komt dat, kunnen wij ergens mee helpen? Zonder die moeder iets te verwijten dus. Het bleek dat zij het te lastig vond om vast te stellen of Tim nou wel of niet iets mankeerde. Dus als hij ’s ochtends klaagde dat hij moe was, dan liet ze hem maar thuis – waarna hij binnen de kortste keren wel buiten kon spelen en snoepjes kon eten. Het kwam er eigenlijk op neer dat moeder het allemaal niet kon bolwerken in haar eentje. Ze was gescheiden, de vader was nauwelijks in beeld, ze had nog meer kinderen om voor te zorgen ... Ze brak tijdens dat gesprek, en we hebben toen vanuit het CJG hulp ingezet.”

Eind goed al goed

“We hebben afgesproken dat ze Tim voortaan meteen naar school zou brengen als hij kennelijk niet meer moe genoeg was om buiten te kunnen spelen. Dat is ze toen gaan doen, en het verzuim van Tim nam significant af. De school heeft inmiddels een begeleidingsplan voor Tim opgesteld, de ingezette hulp aan het gezin deed z’n werk: kortom de situatie is op alle fronten verbeterd. Eind goed al goed dus. Het paradoxale is natuurlijk wel dat deze casus eigenlijk nooit op mijn pad had mogen komen. Het ging immers om geoorloofd verzuim, en daar heeft een leerplichtambtenaar officieel geen bemoeienis mee. Maar ik maak me meer zorgen om structureel verzuim, ook al is dat geoorloofd, dan om incidenteel ongeoorloofd verzuim als een kind een dagje met z’n ouders op stap gaat. Structureel verzuim is veel erger – dat komt ergens vandaan. En daar kan vaak iets aan gedaan worden – zoals de casus van Tim duidelijk laat zien.”

3. Voortijdig schoolverlaten • Cijfers & Resultaten

LerenWerkt zet zich in om schooluitval te voorkomen. Een van de manieren om de resultaten hiervan te beoordelen, is het tellen van het aantal voortijdig schoolverlaters (vsv'ers). Enerzijds wordt dit gedaan met de landelijke cijfers (afkomstig van DUO), anderzijds met de regionale registratiecijfers van LerenWerkt. Deze cijfers verschillen op het gebied van leeftijd, schooljaar en meetmoment. Hierdoor zijn ze onderling niet te vergelijken. In dit hoofdstuk worden beide cijfers toegelicht.

Voortijdig schoolverlaters

De landelijke vsv-cijfers zijn afkomstig van DUO en worden op één peilmoment bepaald. De (nieuwste) cijfers hebben betrekking op jongeren van 12 tot 23 jaar die op 1 oktober 2019 onderwijs volgden, maar een jaar later, dus op 1 oktober 2020, niet meer stonden ingeschreven, zonder in de tussentijd een startkwalificatie te hebben behaald.

Tabel 7 Aantallen en percentages (t.o.v. het totaal aantal ingeschreven leerlingen) nieuwe vsv'ers naar soort onderwijs⁴

	VO				MBO				VAVO				totaal			
	landelijk		RMC Achterhoek		landelijk		RMC Achterhoek		landelijk		RMC Achterhoek		landelijk		RMC Achterhoek	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
2017-2018	4.746	0,50%	68	0,37%	20.287	5,10%	363	4,15%	815	10,50%			25.848	1,91%	431	1,60%
2018-2019	4.552	0,49%	52	0,30%	21.734	5,40%	359	4,01%	781	10,28%			27.067	2,02%	411	1,55%
2019-2020	3.607	0,40%	32	0,19%	18.512	4,59%	265	2,90%	666	8,89%	15	8,93%	22.785	1,72%	312	1,19%

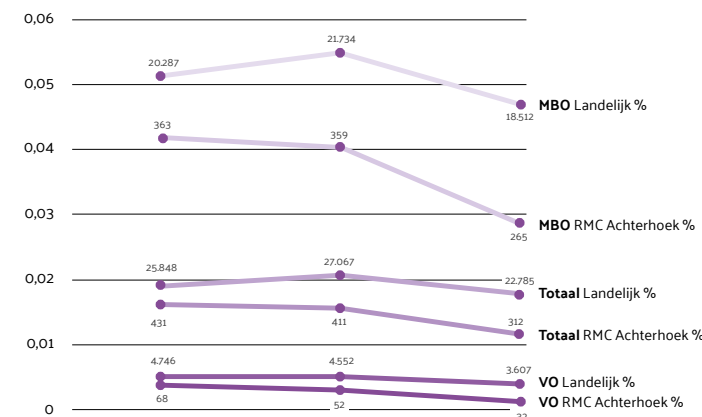

Vsv-cijfers 2019-2020 | RMC Achterhoek op plek 2!

Begin maart 2021 zijn de voorlopige vsv-cijfers over 2019-2020 bekend gemaakt. De landelijke vsv-cijfers laten een daling zien. Ten opzichte van 2018-2019 zijn er in schooljaar 2019-2020 ruim 4.000 nieuwe vsv'ers minder bijgekomen. Het percentage nieuwe vsv'ers daalt daarmee van 2,02% naar 1,72%. Ook in de Achterhoek zien we deze daling terug: van 411 (1,55%) nieuwe vsv'ers in 2018-2019, naar 312 (1,19%) in 2019-2020. Hoewel het lagere aantal vsv'ers ook samenhangt met de aangepaste vsv-definitie en corona, neemt dit niet weg dat we het als regio Achterhoek ontzettend goed doen.

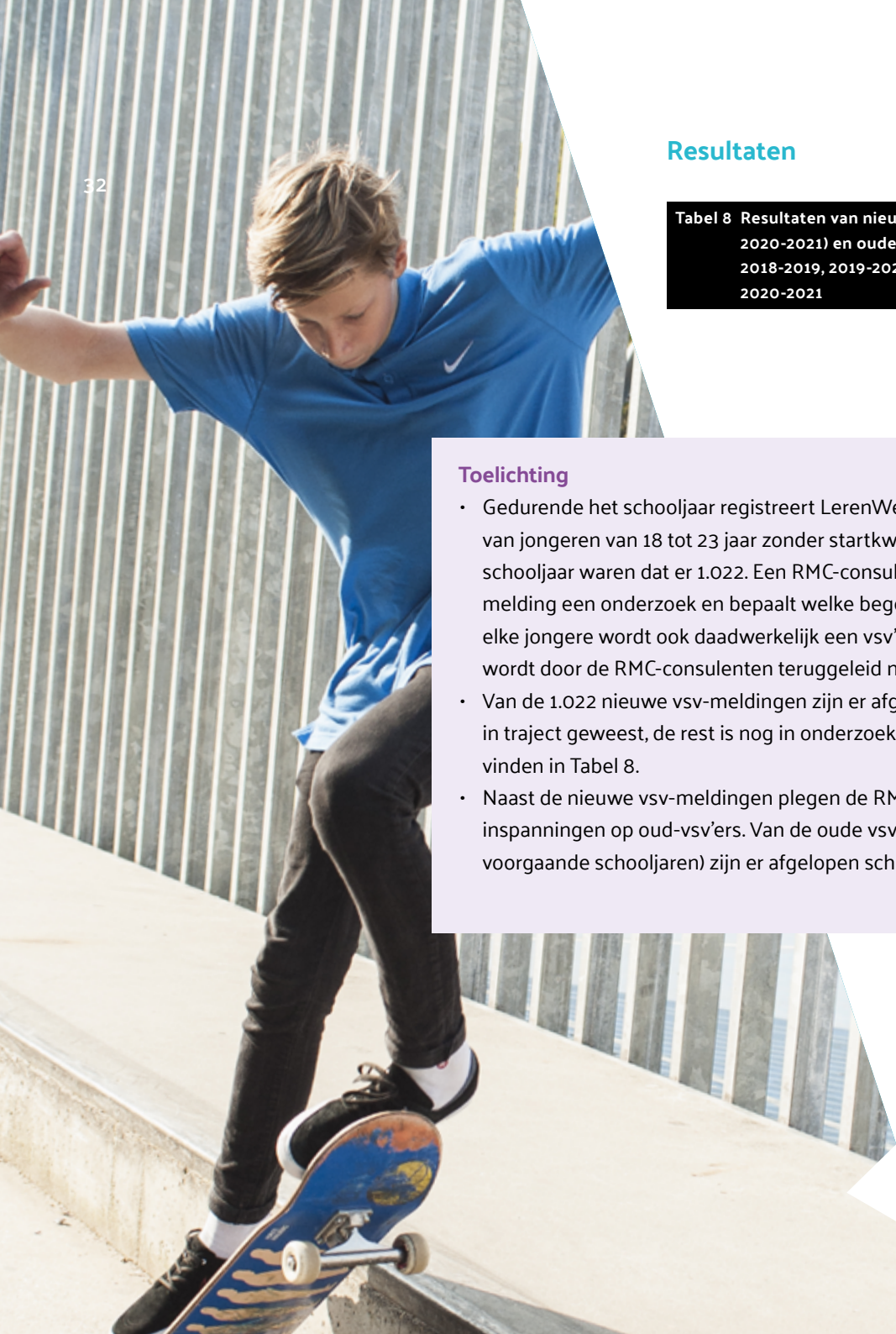
We mogen dan ook trots zijn in de regio Achterhoek: onze cijfers liggen ver onder de landelijke vsv-percentages. Van de 40 RMC-regio's staan we daarmee op de tweede plaats, één plekje hoger dan vorig jaar. Een heel mooi succes dat door de gezamenlijke inspanningen met alle partners in de regio is bereikt. Uiteraard blijven we ons inspannen voor onze jongeren en blijven we de samenwerking met de scholen en (keten)partners versterken. Want het belangrijkste is en blijft dat iedere jongere op de juiste plaats terecht komt.

Grafiek 3 Percentages (t.o.v. het totaal aantal ingeschreven leerlingen) nieuwe vsv'ers naar soort onderwijs (zonder vavo)⁵

4. Bron: Factsheets voortijdig schoolverlaten, RMC Regio 13 (Achterhoek), schooljaar 2017/2018 (definitief), 2018/2019 (definitief) en 2019/2020 (voorlopig).

5. In deze grafiek is de vavo niet meegenomen, omdat het bij vavo om géén of heel hoge percentages gaat waardoor de grafiek uit het verband wordt getrokken.

Resultaten

Tabel 8 Resultaten van nieuwe vsv-meldingen (schooljaar 2020-2021) en oude vsv-meldingen (2017-2018, 2018-2019, 2019-2020) afgehandeld in schooljaar 2020-2021

Toelichting

- Gedurende het schooljaar registreert LerenWerkt alle uitschrijvingen van jongeren van 18 tot 23 jaar zonder startkwalificatie. Afgelopen schooljaar waren dat er 1.022. Een RMC-consulent start na elke melding een onderzoek en bepaalt welke begeleiding gewenst is. Niet elke jongere wordt ook daadwerkelijk een vsv'er: een deel van hen wordt door de RMC-consulenten teruggeleid naar school.
- Van de 1.022 nieuwe vsv-meldingen zijn er afgelopen schooljaar 859 in traject geweest, de rest is nog in onderzoek. De resultaten zijn te vinden in Tabel 8.
- Naast de nieuwe vsv-meldingen plegen de RMC-consulenten ook inspanningen op oud-vsv'ers. Van de oude vsv-meldingen (uit de drie voorgaande schooljaren) zijn er afgelopen schooljaar 272 afgehandeld.

	Aalten	Berkelland	Bronckhorst	Doesburg	Doetinchem	Montferland	Oost Gelre	Oude IJsselstreek	Winterswijk	Totaal	Oud-vsv in schooljaar 2020-2021 afgehandeld	Totaal	Totaal %
School	13	29	23	12	47	35	19	26	25	229	100	329	29%
Startkwalificatie behaald	3	9	5		10	1	2	2		32	12	44	4%
Wacht op inschrijving	0	3	1	1	11	5	1	2	1	25	3	28	2%
School buitenland / Particuliere opleiding	2		2			1		3		8	3	11	1%
Werk / ZZP	23	35	19	12	57	25	10	30	29	240	63	303	27%
Werk + interne opleiding			1		3	1				5		5	0%
Participatiewet	11	38	12	6	28	9	8	14	13	139	17	156	14%
Wajong	3	7	11		8	4	2	2	2	39	14	53	5%
Niet bereikbaar / ongemotiveerd (geen ondersteuningsbehoefte)	1				7	4		1		13	8	21	2%
Dagbesteding	4		5		5		1	3	1	19	4	23	2%
Schoolvervangend traject	2		1		3					6	2	8	1%
Tijdelijke opname / hulpverlening		3	3		5	4	3	4		22	9	31	3%
Verhuisd / 23 jaar of ouder	3	9	6	1	13	3	3	3	8	49	34	83	7%
Onterechte melding		1	8	1	13					23	1	24	2%
Overig ⁶	1			2	4	1	1	1		10	2	12	1%
Eindtotaal	66	134	97	35	214	93	50	91	79	859	272	1131	100%

6. Hiertoe horen WLZ, inburgering, onderzoek GBA/BRP, detentie en overleden

Oud-vsv'ers

Tabel 8 laat zien dat consulenten ook inzet plegen op oud-vsv'ers: jongeren tussen de 18 en 23 jaar, zonder startkwalificatie of schoolinschrijving die geen werk of zinvolle dagbesteding hebben en die vóór 1 augustus 2020 het onderwijs hebben verlaten. LerenWerkt monitort de situatie van deze oud-vsv'ers totdat zij 23 jaar worden, tenzij ze terug naar school gaan, een startkwalificatie hebben behaald of verhuisd zijn naar buiten de regio. Aan het einde van het schooljaar 2020-2021 waren 1.465 oud-vsv'ers bij het RMC in beeld⁷.

7. Hiertoe behoren ook jongeren voor wie het RMC een monitorfunctie heeft (kwetsbare jongeren).

De groep (oud-) vsv'ers is een dynamische groep die continu in beweging is. Niet alleen de school-loopbaan (c.q. schoolinschrijvingen) en (bij)baantjes zijn veranderlijk, ook de inkomstengegevens fluctueren per maand.

Toelichting

- Uit onderzoek van LerenWerkt is gebleken dat 592 oud-vsv'ers werken. Van deze jongeren hebben we gedurende het schooljaar de arbeidsmarktsituatie in beeld gebracht. Als er sprake was van onvoldoende of wisselende inkomsten, een tijdelijk dienstverband of wanneer de RMC-consulent andere ontwikkelkansen zag (bbl-) opleiding of duurzaam werk), is er contact opgenomen met de betreffende jongere.
- Als we geen contact krijgen met de jongere, gaan we op deurbezoek. Afgelopen schooljaar hebben we bijna 80 deurbezoeken afgelegd om duidelijk te krijgen of een jongere behoefte heeft aan ondersteuning. Wanneer een jongere aangeeft geen behoefte te hebben aan ondersteuning, nemen we na een half jaar opnieuw contact op om te checken of de situatie is veranderd. Afgelopen jaar zijn er minder deurbezoeken afgelegd dan het jaar ervoor, dit komt door de beperkende coronamaatregelen.
- Uiteindelijk gaat een deel van de jongeren alsnog terug naar school. Andere jongeren worden – al dan niet met behulp van de accountmanagers van LerenWerkt – begeleid naar (duurzamer) werk. Sommige jongeren hebben geen ondersteuningsbehoefte.

Begeleiding naar werk

Sinds mei 2019 heeft LerenWerkt twee accountmanagers in dienst die vanuit het WerkgeversServicePunt Achterhoek (WSPA) jongeren extra ondersteuning bieden op het gebied van werk. De focus ligt zowel op duurzame uitstroom naar werk of een leerwerkplek (bbl) als op het versterken van de financiële positie van werkende jongeren.

De accountmanagers leggen en onderhouden daarnaast ook contacten met werkgevers, uitzendbureaus en andere betrokken regionale partijen en sluiten aan bij relevante (regionale) (netwerk-) bijeenkomsten. Tevens nemen zij deel aan regionale initiatieven zoals de Matchtafels. Samen met partners in de regio bespreken de accountmanagers de mogelijkheden voor scholingstrajecten en duurzame uitstroom naar werk.

Toelichting

- In het schooljaar 2020-2021 hebben de accountmanagers 74 casussen in behandeling genomen. Hiervan hebben ze aan 67 jongeren informatie, advies en ondersteuning kunnen bieden. In 34 gevallen hebben ze een plaatsing kunnen realiseren. Daarbij ging het (net als vorig jaar) voornamelijk om werkplekken⁸, een enkele keer om een bbl-plek. Soms ging het ook om korte 'overbruggende' baantjes, omdat jongeren in het volgende schooljaar weer naar school wilden.
- Afgelopen jaar is met 14 werkgevers en 2 uitzendbureaus een (informatief) gesprek gevoerd om de mogelijkheden met betrekking tot werk en jongeren te bespreken. Bij sommige bedrijven is een vervolgafpraak gepland. Enerzijds om het contact warm te houden, anderzijds om ideeën uit te wisselen. Bij andere bedrijven is het contact – meestal als gevolg van de coronacrisis – wat stilgevallen. Alle afspraken worden gemaakt in overleg/afstemming met de accountmanagers van het WSPA.
- De accountmanagers hebben in schooljaar 2020-2021 zowel minder jongeren begeleid als minder werkgevers gesproken. Dit is een gevolg van corona, waardoor fysiek bezoek niet mogelijk was (onder andere bij werkgevers). In sommige sectoren was minder werkgelegenheid, waardoor een gesprek met een werkgever op dat moment geen zin zou hebben en er geen jongeren geplaatst konden worden. In het voorjaar van 2021 krabbelde de economie juist weer op en konden jongeren – ook zonder hulp van de accountmanagers – weer aan een baan komen. De accountmanagers hebben echter niet stilgezeten en hebben extra geïnvesteerd in het periodiek checken en benaderen van vsv'ers die een werkgerelateerde achtergrond hebben.

Longeren in een kwetsbare positie

Gemeenten hebben sinds 1 januari 2017 de taak om jongeren in een kwetsbare positie te monitoren. Doel daarvan is om (maatschappelijke) uitval te beperken en voor een passende begeleiding te zorgen. Deze taak is belegd bij de RMC-regio's.

Longeren in een kwetsbare positie vormen een dynamische groep, waarvan de samenstelling en omvang steeds verandert. RMC Achterhoek maakt voor het monitoren van kwetsbare jongeren gebruik van de standaard die door brancheorganisatie Ingrado is ontwikkeld. Hiervoor wordt aan de hand van gegevens van DUO en het Inlichtingenbureau maandelijks informatie gebundeld over schoolgang, werk en uitkeringen. Daarnaast wordt drie keer per jaar een overzicht gemaakt dat RMC consultants kunnen overleggen in het casusoverleg met de gemeenten. Tot slot wordt één keer per jaar een regionale update op beleidsniveau gegeven.

8. In sommige gevallen was sprake van samenloop met bijvoorbeeld een sociale dienst, loonkostensubsidie (LKS) of een praktijkroute.

‘Dit was één grote schreeuw om hulp’

Als Eline (toen 15) in de examenklas van het vmbo zit, is haar gedrag zo tegendraads dat leerkrachten geen raad meer met haar weten. Het loopt dermate uit de hand dat ze besluit om helemaal niet meer naar school te gaan. Leerplichtambtenaar Desirée Kelderman wordt ingeschakeld en weet haar, in nauwe samenwerking met de schoolmaatschappelijk werker, onder te brengen bij Kimly Navis en haar collega's van Graafschap Helpt Scoren, een project voor jongeren die een heroriëntatie op hun toekomst willen. Een groot succesverhaal: Eline haalt alsnog haar diploma en studeert nu door op niveau-2 op het Graafschap College.

De leerplichtambtenaar:

“Gedragsmatig liep het niet met Eline (niet haar echte naam-red.), er waren problemen in de privésfeer en de thuissituatie, ze zat echt in de overlevingsmodus en schopte tegen alles en iedereen aan. Dit was niet het standaard opstandige gedrag van een puber, maar één grote schreeuw om hulp. Bij de leerkrachten op school stond ze met 3-0 achter, ze werd vaak de klas uitgestuurd en ging op een gegeven moment helemaal niet meer naar school. Toen werd ik ingeschakeld. Ik ben opgetrokken met de schoolmaatschappelijk werker die haar begeleidde en met wie ze echt een klik had. Samen hebben we gekeken wat we aan de situatie konden doen. Omdat Eline graag sport, kwamen we uit bij Graafschap Helpt Scoren. We hebben Eline toen de keus gegeven: ofwel de resterende tien weken van het schooljaar blijven verzuimen met de dreiging van een proces-verbaal, ofwel in combinatie met Graafschap Helpt Scoren toch proberen het examen te halen.”

De leerling:

“Op school ging het met mij gewoon niet goed, omdat ik nou ja, omdat ik een grote mond had – die heb ik nog wel, maar minder dan vroeger. Ik kon daar eigenlijk alleen goed overweg met Marjanne Heersink. Dat is een soort praatmevrouw – de schoolmaatschappelijk werker dus. Als ik eruit werd gestuurd, kon ik bij haar op kantoor zitten en dan hielp ze me met Engels en met huiswerk maken en zo. Toen zij en Desirée Graafschap Helpt Scoren voorstelden, wilde ik daar eerst niet naar toe. Maar toen zeiden ze dat ik gewoon maar eens moest komen kijken. Als ik het dan niet leuk vond, hoefde ik er ook niet naartoe. Toen zei ik: nou, ik wil best wel even komen kijken, maar ik ga het echt niet doen! Nou, toen was ik er en zag het er best oké uit en heb ik toch maar besloten om het wel te doen. Daar heb ik geen spijt van, want zo heb ik toch nog mijn diploma gehaald.”

De hulpverlener van Graafschap Helpt Scoren:

“Wat ik meteen erg mooi vond aan Eline, is dat ze zich kwetsbaar durfde op te stellen tijdens ons allereerste gesprek. De setting was dan ook informeel, laagdrempelig: joh, kom gewoon even langs, dan leg ik je uit wie we zijn en wat we zoal doen. Toen heeft ze besloten om de uitdaging aan te gaan. Dat was heel mooi van haar, want ik merkte dat ze nog heel erg in de weerstand zat. Het is moeilijk om vanuit weerstand naar ‘opengaan’ te gaan. En dat deed zij binnen een half uur! Het vervolg is bekend: ze heeft het hele traject afgemaakt. Natuurlijk liep ze wel af en toe tegen dingetjes aan. Wij bieden een heel duidelijke structuur, nee is nee, er valt daarover niet te discussiëren en daar had ze het wel eens moeilijk mee. Maar alles viel op z’n plek, ze kon haar verhaal bij ons kwijt – ze werd gehoord. En daar gaat het om in de hulpverlening.”

4. Ontwikkelingen LerenWerkt

Studie- en beroepskeuzetest binnen LerenWerkt

LerenWerkt werkt nauw samen met het Leerwerkloket. Het Leerwerkloket maakt al jaren gebruik van de online loopbaaninstrumenten en testen van LDC. LDC is een ICT-bedrijf dat een online platform voor loopbaaninstrumenten heeft ontwikkeld. Het platform geeft inzicht in welke opleidingen, beroepen en vakrichtingen aansluiten bij jongeren en waar hun ambities liggen.

Sinds maart 2020 zijn twee collega's van het team LerenWerkt gestart met het uitvoeren van studie- en beroepskeuzetesten. Jongeren hebben de mogelijkheid om online testen te maken, de resultaten worden vervolgens met ze besproken.

Routekaart RMC

Het afgelopen schooljaar heeft branchevereniging Ingrado een routekaart voor het RMC ontwikkeld. Deze kaart beschrijft een methodische werkwijze voor het RMC en sluit aan op de Methodische Aanpak Schoolverzuim (MAS) die in 2017 is ontwikkeld voor leer- respectievelijk kwalificatieplichtige kinderen en jongeren. De routekaart voor het RMC heeft betrekking op jongeren van 18 tot 23 jaar en waar mogelijk tot 27 jaar. De routekaart is bedoeld als handreiking bij de uitvoering van de taken van het RMC.

De methodische werkwijze geeft handvatten om in gesprek te gaan met alle betrokken partners over wie op welk moment welke taak vervult. Dat leidt tot een gezamenlijke visie van de RMC-consulenten en ketenpartners op verzuim en uitval. De routekaart draagt bij aan uniformiteit in de manier van werken en aan meer naamsbekendheid van het RMC.

De routekaart roept voor RMC Achterhoek en LerenWerkt een beeld van herkenning op. Het document beschrijft immers in grote lijnen onze eigen werkwijze en ondersteunt ons bij het waarborgen van de kwaliteit in de aanpak van schoolverzuim en -uitval. Om zo te komen tot een resultaatgerichte begeleiding voor alle jongeren in de RMC-doelgroep.

Benieuwd naar de routekaart voor het RMC? [Klik hier.](#)

LerenWerkt ook voor jou!

Veel jongeren hebben door corona geheel of gedeeltelijk hun baan verloren en de groep vsv'ers lijkt extra hard getroffen. In de zomer van 2020 hebben we daarom een campagne opgezet: 'LerenWerkt ook voor jou!'. Deze zomeractie was gericht op (oud-)vsv'ers met als doel ze te bewegen weer terug naar school te gaan.

Voor de campagne zijn drie filmpjes ontwikkeld waarin Mo (20), Peter (19) en Sarah (21) vertellen hoe LerenWerkt ze verder heeft geholpen. Daarnaast hebben alle vsv'ers in de regio Achterhoek via de post een flyer ontvangen met daarop een QR-code die naar deze filmpjes leidt. Bekijk de filmpjes [hier](#).

Om de jongeren in onze regio nog beter te kunnen bereiken, is nadrukkelijk een beroep gedaan op ons netwerk. Via een speciale nieuwsbrief en via LinkedIn hebben we onze partners gevraagd of ook zij onze campagne onder de aandacht willen brengen. Dit hebben zij massaal en vol overgave gedaan.

De filmpjes en flyers waren zo'n groot succes, dat we deze campagne in het voorjaar van 2021 opnieuw hebben ingezet. Dankzij een goede evaluatie weten we steeds beter hoe we onze jongeren écht kunnen bereiken. Op deze manier hopen we in de toekomst de vsv'ers in onze regio nog beter te kunnen motiveren en ondersteunen bij het maken van nieuwe studie- en/of werkplannen.

Longeren op de juiste plek

Op 22 september 2020 heeft het college van burgemeester en wethouders (B&W) van Doetinchem, als contactgemeente namens het RMC, positief besloten op het programma regionale aanpak voortijdig schoolverlaten 'Longeren op de juiste plek. Voorkomen van voortijdig schoolverlaten en betere begeleiding naar werk 2020-2024'.

Alle betrokken partijen – vo, mbo, Profijt en de regiogemeenten via LerenWerkt – spreken met gezamenlijk geformuleerde ambities uit dat ze samen verantwoordelijk zijn voor alle kwetsbare jongeren en potentiële vsv'ers. Samen zorgen we er voor dat iedere jongere op de juiste plek terecht komt.

Het programma om meer jongeren te helpen hun startkwalificatie te halen of een passende baan te vinden, bestaat uit vier maatregelen, waarvan de uitvoering inmiddels (door)loopt.

1. Vo- en mbo-scholen zorgen onderling voor een goede afstemming over de mogelijkheden van leerlingen, zodat zij succesvol kunnen doorleren. Jeugdmaatschappelijk werk en trajectcoaches worden ingezet om ervoor te zorgen dat jongeren met persoonlijke problemen goede ondersteuning krijgen zodat zij hun schoolloopbaan kunnen vervolgen.

2. Ook de aansluiting tussen vmbo en mbo wordt verbeterd. De inzet van loopbaanoriëntatie en -begeleiding moet jongeren faciliteren om de juiste keuze te maken voor hun vervolgopleiding.
3. Daarnaast is er extra aandacht voor 18-plussers bij schoolverzuim. Frequent verzuim kan een voorbode zijn dat een jongere voortijdig de school verlaat. Door met zo'n jongere in gesprek te gaan en te bespreken of er extra persoonlijke hulp nodig is, is de kans groot dat hij of zij de draad weer kan oppakken.
4. We houden contact met jongeren die zonder startkwalificatie de school hebben verlaten. Zij krijgen de mogelijkheid om alsnog een opleiding af te maken of krijgen hulp bij het vinden van een passende baan of dagbesteding.

Halverwege dit vierjarige programma wordt de voortgang van de maatregelen geëvalueerd en wordt de aanpak waar nodig bijgesteld. Ook gedurende de afzonderlijke schooljaren monitoren we in het zogenoemde 'Meten is Weten'-overleg vsv'ers nauwgezet door gebruik te maken van DUO-rapportages. Deze – op zichzelf abstracte – cijfers proberen we te duiden door ze te vergelijken met die van voorgaande jaren. Deze monitoring wordt periodiek (iedere 6 à 8 weken) besproken en verder geduid met de contactschool namens de regio, het Graafschap College en de accountmanager van het ministerie van OCW. Het streven is om komend schooljaar ook geïnteresseerden uit het vo in de regio aan te laten sluiten bij dit overleg.

Onderzoek regionale samenwerking

Regionaal wordt er op het gebied van leerplicht al veel samengewerkt en afgestemd. Zo is er circa zes keer per jaar een leerplichtambtenarenoverleg in de regio. Eind 2019 is er een verkennend onderzoek gedaan naar intensivering van de regionale samenwerking op het gebied van leerplicht. Dit onderzoek is uitgevoerd door onderzoeksbureau DENSA.

De onderzoeksresultaten van deze verkenning zijn in het eerste kwartaal van 2020 gepresenteerd en vertaald naar scenario's. Hieruit blijkt dat mogelijk een meerwaarde valt te bereiken door samenwerking van leerplicht in de regio. Vervolgens is een haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd waarvan de resultaten begin 2021 zijn gepresenteerd. Er zijn vier zogenoemde 'bouwstenen' voorgelegd aan gemeenten: terreinen waarop nauwer kan worden samengewerkt. Rond de zomer van 2021 hebben de colleges van B&W van de deelnemende Achterhoekse gemeenten ingestemd met deze intensievere samenwerking op de vier bouwstenen.

Zo zijn acht van de negen Achterhoekse gemeenten een voorstander van een regionaal coördinator die zich bezig zal gaan houden met een meer uniforme, beleidsmatige uitvoering van de leerplichttaken. Zes gemeenten gaan een gezamenlijke administratie voeren. De gemeenten Aalten gaat volledig samenwerken in het regionale team LerenWerkt en belegt hier ook de leerplichtuitvoering inclusief

boea-taken. De voorbereidingen voor deze regionale samenwerking zijn inmiddels in volle gang. Er zijn verschillende werkgroepen opgezet: op het gebied van personeelszaken, privacy en poststromen, ICT en werkprocessen. Daarnaast is er een klankbordgroep en een stuurgroep in het leven geroepen. Streven is dat op 1 januari 2022 alle (deelnemende) gemeenten overgestapt zijn op de nieuwe applicatie en de regionale samenwerking echt van start kan gaan.

Actieplan Achterhoekse Jongeren

In de regio Achterhoek hebben we als doel dat we alle jongeren goed in beeld hebben en dat zij actief participeren in de samenleving, oftewel: 'Alle Achterhoekse jongeren naar school, werk of zinvolle dagbesteding'. Dit is de ondertitel van het actieplan Achterhoekse jongeren, waarvan LerenWerkt één van de deelnemende partijen is. De middelen die beschikbaar zijn gekomen voor jongeren zetten we gericht in om deze doelstelling te behalen, binnen de wettelijke mogelijkheden en taken die er zijn. Denk hierbij aan de middelen vanuit het ministerie van SZW voor de aanpak jeugdwerkloosheid, Covid-middelen vanuit de provincie Gelderland en extra middelen vanuit het ministerie van OCW voor de begeleiding van oud-vsv'ers.

Team LerenWerkt is een belangrijke partner in de uitvoering van de aanpak jeugdwerkloosheid. De dienstverlening van LerenWerkt is door het toevoegen van consultants vanuit verschillende projecten (zoals 'De Rode Loper') verbreed naar alle Achterhoekse jongeren, met en zonder startkwalificatie tot 27 jaar. Specifiek voor het in beeld brengen en houden van de RMC-doelgroep (18- tot 23-jarige jongeren zonder startkwalificatie) updaten we tweemaal per jaar de factsheet 'Achterhoekse jongeren' en delen die met de betrokken partijen.

LerenWerkt op de kaart

Afgelopen jaar bleven de fysieke ontmoetingen beperkt door corona, maar via de nieuwsbrief en LinkedIn hebben we het contact met onze ketenpartners warm gehouden. In onze nieuwsbrief hebben we partners een platform gegeven onder de noemer 'Corona als katalysator'. Hierin konden zij delen hoe ze met de uitdagingen die de pandemie met zich mee heeft gebracht zijn omgegaan. Ook benieuwd? Meld je [hier](#) aan voor de nieuwsbrief, volg ons op [LinkedIn](#), of neem een kijkje op [onze website](#).

De Rode Loper

Jongeren ondervinden moeilijkheden als gevolg van de coronamaatregelen. Daarom heeft de provincie Gelderland middelen beschikbaar gesteld voor 'De Rode Loper'. Dit project is eind 2020 opgestart voor alle jongeren tussen 16 en 27 jaar in de arbeidsmarktregio Achterhoek. Doel is deze jongeren te ondersteunen bij het vinden van een baan, stage, praktijk- of afstudeerplek. Hiervoor zijn ook vouchers beschikbaar. Jongeren kunnen deze [aanvragen via de Rode Loper-consulenten](#) die sinds het voorjaar van 2021 werkzaam zijn binnen team LerenWerkt.

Het project 'De Rode Loper' maakt deel uit van de communicatiecampagne van ZEG Achterhoek van het Actieplan Achterhoekse Jongeren.

Wist je dat ... we dit ook nog doen in/voor de regio?

- Elke week zijn collega's van LerenWerkt zichtbaar aanwezig bij gemeenten en op scholen in de regio. Denk aan het Loopbaanplein Oost Achterhoek in Winterswijk en het Loopbaanplein op het Graafschap College in Doetinchem.
- Met alle gemeenten in de regio hebben we periodiek casusoverleg. We bespreken met partners van de gemeenten (sociale dienst, sociaal team) wat we voor moeilijk bereikbare jongeren kunnen betekenen en wie wanneer de regierol neemt. Ten behoeve van dit casusoverleg is een samenwerkingsconvenant opgesteld.
- Ieder jaar biedt LerenWerkt studenten de mogelijkheid om stage te komen lopen, zo ook dit jaar. In het afgelopen jaar heeft Demi Koenen in het kader van haar afstuderen gewerkt aan het adviesrapport 'Inzicht krijgen in verzuim binnen het primair onderwijs'. Het doel van het onderzoek was om de handelwijze van de basisscholen in Doetinchem met betrekking tot verzuim onder de loep te nemen en na te gaan hoe die scholen het contact met de leerplichtambtenaren ervaren. Klik [hier](#) voor het volledige onderzoeksverslag.

Colofon

Productie: Rosenmullers Communicatie & Organisatie

Redactie: Tekstbureau Elise Schouten

Vormgeving: BUREAUBAS

Fotografie: Wilbert van Woensel

LEREN WERKT

Leerplicht + RMC Achterhoek

Samen sterk tegen schooluitval

Alle leerlingen een diploma. Dat is de inzet van LerenWerkt in de regio Achterhoek. RMC Achterhoek en de afdelingen leerplicht van negen gemeenten werken samen met scholen en jeugdhulporganisaties aan de bestrijding van schoolverzuim en schooluitval, zodat alle jongeren het onderwijs verlaten met een startkwalificatie: een diploma havo, vwo of mbo niveau 2 of hoger.

www.lerenwerkt.nu | info@lerenwerkt.nu | Volg ons op LinkedIn